

Persbericht

Een hulpmiddel voor de diagnose van autisme in België

Het onderwijzend personeel kan helpen om risicokinderen op te sporen in de kleuterscholen.

Brussel, 2 april 2019 - Vergissingen rond de diagnose van autisme vermijden, een degelijk instrument bieden aan de professionelen van de pediatrie, risicokinderen opsporen vanaf de kleuterklas: dit zijn de mogelijkheden van het nieuwe opsporingsmiddel voor autisme. Het Autism Discriminative Tool (ADT) laat toe om gemakkelijk, snel en nauwkeurig vast te stellen of er bij het kind met een atypische ontwikkeling een vermoeden van autisme is of indien het gaat om een andere ontwikkelingspathologie, taalachterstand of psychologische stoornissen. Een wetenschappelijk artikel rond deze screeningtool werd voor publicatie opgenomen in het tijdschrift *Research in Autism Spectrum Disorders*, met de nadruk op de mogelijkheid om vroegtijdig autisme op te sporen waardoor een snellere verwijzing van de patiënten naar aangepaste tertiaire diagnostische diensten mogelijk wordt.

Het Autism Discriminative Tool of ADT, ontwikkeld door Sophie Carlier in het Universitair Kinderziekenhuis Koningin Fabiola, is een screeningsinstrument voor autismspectrumstoornissen, voornamelijk voor tweedelijns gezondheidswerkers of -diensten die in contact staan met zogenaamde "risico" kinderen die ontwikkelingsmoeilijkheden vertonen in het kleuter- en lager onderwijs. In de praktijk wordt dit instrument onder de vorm van een vragenlijst ingevuld door kleuterleidsters. Nadien wordt het resultaat geanalyseerd en geïnterpreteerd door artsen, gespecialiseerd in de ontwikkeling van kinderen (bijv. pediaters, neuropediaters, kinderpsychiaters), maar ook door paramedici (bijv. psychologen), teams voor kindpreventie en -bescherming, ondersteunende diensten, psycho-medisch-sociale centra, centra voor geestelijke gezondheidszorg of andere teams die in contact staan met kinderen met een atypische ontwikkeling. Deze snelle en eenvoudig te gebruiken vragenlijst geeft de clinicus de nodige informatie over de noodzaak om het kind door te verwijzen naar een centrum voor autisme voor een diagnostische oppuntstelling.

De beste voorspellers van autisme zijn vooral de leerkrachten

Aan de validatiestudie¹ van de tool namen 118 kinderen zonder ontwikkelingsstoornissen deel en 126 kinderen die al werden ontvangen door een centrum voor autisme voor een diagnose.

Daaruit bleek dat in de omgeving van het autistische kind, de leerkrachten het meest geschikt zijn om te observeren, gevolgd door de vaders en daarna de moeders. De leerkrachten observeerden terecht meer tekenen van autisme dan de ouders en zij zullen vooral de moeilijkheden wat betreft groepsocialisatie evalueren. Moeders zullen beter presteren in de analyse van de interrelationele socialisatie, terwijl vaders een objectievere afstand nemen in hun analyse. *"De combinatie van de evaluatie door een clinicus, de familie en de school maakt het mogelijk om, gebaseerd op diverse criteria, kinderen met autisme met grotere zekerheid te detecteren"*, zegt Sophie Carlier, dokter in psychologie in het Universitair Kinderziekenhuis Koningin Fabiola en ontwerpster van de tool.

Stereotypen en sociaal communicatieve criteria

De ADT is gemaakt om de valse positieven van bestaande vragenlijsten aan te passen en bestaat uit 35 items gebaseerd op de aan- of afwezigheid van specifiek gedrag, waarvan er 26 worden gebruikt voor screening op autismespectrumstoornissen. *"Deze tool is de enige test die gebaseerd is op de nieuwe diagnose criteria voor autisme zoals gedefinieerd in de DSM-5. Naast vragen met betrekking tot sociaal communicatieve problemen, bevat de ADT vijftien vragen met betrekking tot stereotiepe criteria. De ADT belicht systematisch bepaalde zintuiglijke bijzonderheden en belangrijke markers bij kinderen met autisme: zoals bijvoorbeeld: het kind kijkt opzij, bedekt zijn oren..."*, verduidelijkt Mevrouw Carlier.

¹ *De tool werd gevalideerd in 2 fasen, met een eerste verkennende studie en een tweede prospectieve studie. De validatiefase bracht 126 kinderen van 2 1/2 tot 6 1/2 jaar samen, in afwachting van een diagnostische beoordeling bij 3 Belgische en Franse centra voor autisme. De ontwikkeling verliep op een strikt wetenschappelijke wijze, via blinde noteringen, de inclusie van een controlegroep, een follow-up van de klinische cohorte en de naleving van internationale normen tijdens het laatste diagnostische proces. Aan het einde van deze studie werd een waarde van 0,94 verkregen voor de specificiteit en 0,83 in termen van gevoeligheid, waardoor het mogelijk was om het risico op ASS en de kans op een andere (neuro) ontwikkelingspathologie te bepalen.*

De patiënten van het UKZKF zijn dankzij deze tool opgespoord

De tool wordt sinds 2018 gebruikt in het UKZKF, meer bepaald in het Referentiecentrum 'Anders' voor autisme, maar ook tijdens de consultaties van de algemene kinderpsychiatrie. Dit maakt het mogelijk om sneller kinderen die nood hebben aan een autisme rapport te identificeren, maar ook om de irrelevante verwijzing naar het Referentiecentrum 'Anders' voor autisme te vermijden. De leerkrachten van de Therapeutische Kleuterschool integreerden de tool eveneens in hun pre-opname systeem en gebruiken de tool ook in de aanpassingsperiode van twee maanden waarna het autistische kind eventueel kan worden doorverwezen naar een gespecialiseerde zorg.

"De vraag naar krachtige tools is sterk in de sector. Een vroegtijdige opsporing is de sleutel voor de behandeling van autisme: hoe eerder een diagnose wordt gesteld, hoe gemakkelijker het zal zijn om de vooruitgang van het kind met deze aandoening positief te beïnvloeden. Naast het vermijden van problemen tijdens de ontwikkeling van het kind, helpen de teams die voor het kind zorgen na de screening, ook om problemen binnen het gezin te voorkomen, vaak door een gebrek aan begrip en kennis van het probleem, maar ook door de moeilijkheid om een autistisch kind te stimuleren zonder de juiste hulpmiddelen", verklaart Prof. Véronique Delvenne, diensthoofd van de kinderpsychiatrie.

--- Einde van het persbericht ---

Bronnen

<http://www.adt-autism.com/>

Carlier, S., Ducenne, L., Leys, C., Stanciu, R., Deconinck, N., Wintgens, A., Orève, M.-J., & Delvenne, V. Improving autism screening in French-speaking countries: Validation of the Autism Discriminative Tool, a teacher-rated questionnaire for clinicians' use. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 61, 33-44. Accès gratuit jusque fin mars via <https://lnkd.in/dXAR3jr>

Carlier, S., Kurzeja, N., Ducenne, L., Pauwen, N., Leys, C., & Delvenne, V. (2017). Differential profile of four groups of children referred to an autism diagnostic service in Belgium: Autism-specific hallmarks. *Journal of Intellectual Disabilities*, 22(4), 340-346. DOI:10.1177/1744629517713516.

Blog – [Een vroegtijdige opsporing is de sleutel voor de behandeling van autisme !](#)

Indien u Professor Delvenne of Mevrouw Carlier van het Universitair Kinderziekenhuis Koningin Fabiola wenst te interviewen, gelieve contact op te nemen met Amélie Putmans – via email amelie@racin.eu of via telefoon 0477 200 970.

Hôpital Universitaire
des Enfants Reine Fabiola

Universitair Kinderziekenhuis
Koningin Fabiola

ULB

Over het Universitaire Kinderziekenhuis Koningin Fabiola

Het Universitair Kinderziekenhuis Koningin Fabiola (UKZKF) is het enige ziekenhuis in België dat zich uitsluitend toelegt op kinderen en adolescenten. Het UKZKF heeft daarbij de volgende opdrachten voor ogen:

- Kinderen, adolescenten en hun naaste omgeving verzorgen en begeleiden middels een gespecialiseerde, multidisciplinaire en globale aanpak, waarbij het menselijke aspect en uitmuntendheid centraal staan.
- Instaan voor kwalitatief hoogstaand onderwijs en onderzoek door een continu vernieuwende aanpak en een steeds verbeterde (vak)kennis.
- Actief bijdragen tot de ontwikkeling op het vlak van gezondheid.

In ons ziekenhuis is het welzijn van het kind prioritair, waardoor het kind een sterkere rol toebedeeld krijgt in zijn eigen ontwikkeling en het zich ook beter zal kunnen ontplooiën in de maatschappij.

Het UKZKF in enkele cijfers: 183 bedden, bijna 200.000 ambulante patiënten, waaronder 40.000 spoedgevallen en meer dan 47.000 dagen ziekenhuisopname op jaarbasis. Momenteel werkt er zo'n 950 man, onder wie nagenoeg 235 artsen en 540 zorgverstrekkers en/of paramedici.

www.hud erf.be

Contactpersonen voor de pers

Maud Rouillé

Communicatieverantwoordelijke Universitair Kinderziekenhuis Koningin Fabiola

0032 (0) 2 477 36 12

maud.rouille@hud erf.be

Amélie Putmans

Racin Communications

amelie@racin.eu

0477/20.09.70